וועטער:
קלאר און וואַרם

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

אידישע וואָרט

THE ISRAELITE PRESS

זון אויפגאַנג — 5.19.
זון אונטערגאַנג — 7.45.

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאַנאַדע
עטאַבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאָג

Vol. 21, No. 187. Winnipeg, Mon. Aug. 17, 1931. Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאָג חוץ שבת און זונטאָג מאָנטאָג ד׳ אלול, תרצ״א.

אידישער כּחור פון הירש דערטרונקען

אנב-אורחא

פון מארק

א שאָר — די הויזן מיט די ציגן!

ווען אין לאנדאָן האָט מען זיך דער־וואוסט, אז אין דעם לעצטן מאָמענט האָט נאַנדי באַשלאָסן נים צו פאָרן צו דער אינדישער קאָנפערענץ אין לאָנדאָן, איז דאָרטן געווארן, נאַטירלאַך, א גאַנצע סומאַטאָנע.

אוודאי האָט מען אין די פאָליטישע קרייזן זיך דערפון זייער דערשלאָגן, וואָס וועט זיין מיט דער קאָנפערענץ אָן נאַנדין? און וואָס וועט זיין מיט אידישע ענינים?

איך ווייס דאָס נים, און עס אינטע־רעסירט מיך נים אזוי, — מיר האָבן גענוג אייגענע צרות.

וואָס מיך אינטערעסירט אבער יאָ, איז די הויזן און די ציגן, — דאָס איז פאַר מיר א שאָר. פאַרשטענדלאַך־ערן.

און אנב איז דאָך דאָך מאַקע אויך א סּאָר אידישלאַכער ענין: הויזן זיי־נען א זאַך מיט וועלכער ארט בכלל־אין הערי שטיינבערג, אונזער שקרל־עיכם איד, בפרט, פאַרשטרעם זיי וועלכן און ציגן זיינען אויך אַ אידישלאַכער ענין, ווייל אין אירופּעלייט זיינען זיי־ער צוזעהן, ווען זיי האָבן כאַטש א גענוגה צייגעלע מיידך, און ווייל די אי־דישע שטאָם נראָבוויץ אין אמאָל גע־ווען כארוטס מיט אירע ציגן.

* * *

ווען דו וועלסט האָבן דיך דערוואוסט, אז נאַנדי וועט פאָרן קיין לאָנדאָן צו דער קאָנפערענץ, האָסט דו זיך די ערשט־טע זאַך געשטעלט די פראַגע: און וואָס מכח הויזן?

סאָ־אין אזוי: היות ווי דער אינדי־שער נביא אין במחיצה הויזנלאַז, איז די פראַגע, צי וועט עס דערשיינען אין זיין גאַנצער הויזנלאַזיקייט אין די לאָנדאָנער סאַלאָנען, אדער אין וועט בדעכן זיין טראַדיציע אין וועט פאָר־ביינען זיין שטיקל געוואַנט אויף אַ־לעדן מיט א לייטשער פאַר תחתון נים?

און אז יאָ, איז מיט וועלכע? וועלן דאָס זיין די אריסטאָקראַטישע ניקשס־טאָרן אין באַלשעוויסטישע מיניס־דערשיינונג אי־כ קענינלאַכן הויף? אדער א פאַר נעשטרייפטע הויזן וואָס ביי־שטיש ענינען טראָגן מיט זייערע „פּוד דרעס" ביי פאַראַרגע נעלענדאַ־טען, אין ביי הויליאָנקעס מיט זייערע נערכטע? אדער א פשוט׳ע פאַר פּרוידערן, ווי נעוויזנלאַכע שטערבלאַכע טראָגן? אדער פּרידשאַכע הויזן, ווי די דאַמען טראָגן בעוונותינו הרבים? אדער נאָך א פאַר אוודאי מכנסים, וואָס מיר, אידן, זיינען זייערע הייפּס צושטעלערן — פאַר די גויים?

* * *

האָבן דאָקטוירים געשריבן לאַנגע אפּהאַנדלונגען וועגן דעם ענין, דער־ווייזנדיק, אז דער לאָנדאָנער קריטיק אין נים צוגעפאַסט צו קיין מכנסים־לאַזיקייט.

און מאַראַלישן: האָבן די פראַגע ברייט באַהאַנדלט פון דער אומטאַר־לישער ע...

און עקאָנאָמיסטן האָבן געשריבן דיי־דערשאַציעס וועגן דער ווירטשאַפט פון נאַכרים הויזנלאַזיקייט אויף דעם עקאָ־נאָמישן סיסטעם פון דער ווייוויליזירט־טער וועלט.

און מאַרינסטן האָבן אנגעהייבן צור־טראַכטן די ניע הויזנלאַזע מאָראַל, וואָס וועלן געשאַפן ווערן ווי א רעזולט־טאַט פון נאַנדיס דערשיינונג אין לאָנ־דאָן מיעפיער אין דעם דאָזיקן קריי־דונגס אַרטיקל.

אן אלגעמאַרב הענדלער האָבן זיך צוגעגרייט צו א גרויסן מסחר מיט אל־טע הויזן; און אויף די מעקסטיל און הויזן אַבריקאַנטן האָבן די הויט גע־ציטערט.

דעם נרעסטן שנוים האָבן אבער גע־האַט אונזערע ברידער, פעליעטאָניסטן און צייטשריפטן בכלל, — אזא סענ־סאַציאָנעלע און פיקאַנטע טעמע האָבן מיד שוין לאַנג נים געהאַט!

* * *

און דאָן — נאָך א פיקאַנטע טעמע: די ציגן.

נאַנדי, הייסט עס, האָט געוואָלט גע־מען מיט זיך אויס׳ן שיף צוויי ציגן, צו האָבן פרישע ציגענע מילך, און מעלקן די ציגן האָט געוואָלט דוקא די עכלישע לאָרדישע טאָכטער. וואָס האָט זיך איבערגעגעבן פרוען אין אינגליע?

איך ווייס דאָס נים, און עס אינטע־רעסירט מיך נים אזוי, — מיר האָבן גענוג אייגענע צרות.

וואָס מיך אינטערעסירט אבער יאָ, איז די הויזן און די ציגן, — דאָס איז פאַר מיר א סּאָר. פאַרשטענדלאַך־ערן.

און אנב איז דאָך דאָך מאַקע אויך א סּאָר אידישלאַכער ענין: הויזן זיי־נען א זאַך מיט וועלכער ארט בכלל־אין הערי שטיינבערג, אונזער שקרל־עיכם איד, בפרט, פאַרשטרעם זיי וועלכן און ציגן זיינען אויך אַ אידישלאַכער ענין, ווייל אין אירופּעלייט זיינען זיי־ער צוזעהן, ווען זיי האָבן כאַטש א גענוגה צייגעלע מיידך, און ווייל זיי האָ־בן כארוטס מיט אירע ציגן.

* * *

ווען דו וועלסט האָבן דיך דערוואוסט, אז נאַנדי וועט פאָרן קיין לאָנדאָן צו דער קאָנפערענץ, האָסט דו זיך די ערשט־טע זאַך געשטעלט די פראַגע: און וואָס מכח הויזן?

סאָ־אין אזוי: היות ווי דער אינדי־שער נביא אין במחיצה הויזנלאַז, איז די פראַגע, צי וועט עס דערשיינען אין זיין גאַנצער הויזנלאַזיקייט אין די לאָנדאָנער סאַלאָנען, אדער אין וועט בדעכן זיין טראַדיציע אין וועט פאָר־ביינען זיין שטיקל געוואַנט אויף אַ־לעדן מיט א לייטשער פאַר תחתון נים?

און אז יאָ, איז מיט וועלכע? וועלן דאָס זיין די אריסטאָקראַטישע ניקשס־טאָרן אין באַלשעוויסטישע מיניס־דערשיינונג אי־כ קענינלאַכן הויף? אדער א פאַר נעשטרייפטע הויזן וואָס ביי־שטיש ענינען טראָגן מיט זייערע „פּוד דרעס" ביי פאַראַרגע נעלענדאַ־טען, אין ביי הויליאָנקעס מיט זייערע נערכטע? אדער א פשוט׳ע פאַר פּרוידערן, ווי נעוויזנלאַכע שטערבלאַכע טראָגן? אדער פּרידשאַכע הויזן, ווי די דאַמען טראָגן בעוונותינו הרבים? אדער נאָך א פאַר אוודאי מכנסים, וואָס מיר, אידן, זיינען זייערע הייפּס צושטעלערן — פאַר די גויים?

* * *

האָבן דאָקטוירים געשריבן לאַנגע אפּהאַנדלונגען וועגן דעם ענין, דער־ווייזנדיק, אז דער לאָנדאָנער קריטיק אין נים צוגעפאַסט צו קיין מכנסים־לאַזיקייט.

און מאַראַלישן: האָבן די פראַגע ברייט באַהאַנדלט פון דער אומטאַר־לישער ע...

און עקאָנאָמיסטן האָבן געשריבן דיי־דערשאַציעס וועגן דער ווירטשאַפט פון נאַכרים הויזנלאַזיקייט אויף דעם עקאָ־נאָמישן סיסטעם פון דער ווייוויליזירט־טער וועלט.

און מאַרינסטן האָבן אנגעהייבן צור־טראַכטן די ניע הויזנלאַזע מאָראַל, וואָס וועלן געשאַפן ווערן ווי א רעזולט־טאַט פון נאַנדיס דערשיינונג אין לאָנ־דאָן מיעפיער אין דעם דאָזיקן קריי־דונגס אַרטיקל.

און אלגעמאַרב הענדלער האָבן זיך צוגעגרייט צו א גרויסן מסחר מיט אל־טע הויזן; און אויף די מעקסטיל און הויזן אַבריקאַנטן האָבן די הויט גע־ציטערט.

דעם נרעסטן שנוים האָבן אבער גע־האַט אונזערע ברידער, פעליעטאָניסטן און צייטשריפטן בכלל, — אזא סענ־סאַציאָנעלע און פיקאַנטע טעמע האָבן מיד שוין לאַנג נים געהאַט!

* * *

און דאָן — נאָך א פיקאַנטע טעמע: די ציגן.

נאַנדי, הייסט עס, האָט געוואָלט גע־מען מיט זיך אויס׳ן שיף צוויי ציגן, צו האָבן פרישע ציגענע מילך, און מעלקן די ציגן האָט געוואָלט דוקא די עכלישע לאָרדישע טאָכטער. וואָס האָט זיך איבערגעגעבן פרוען אין אינגליע?

איך ווייס דאָס נים, און עס אינטע־רעסירט מיך נים אזוי, — מיר האָבן גענוג אייגענע צרות.

וואָס מיך אינטערעסירט אבער יאָ, איז די הויזן און די ציגן, — דאָס איז פאַר מיר א סּאָר. פאַרשטענדלאַך־ערן.

און אנב איז דאָך דאָך מאַקע אויך א סּאָר אידישלאַכער ענין: הויזן זיי־נען א זאַך מיט וועלכער ארט בכלל־אין הערי שטיינבערג, אונזער שקרל־עיכם איד, בפרט, פאַרשטרעם זיי וועלכן און ציגן זיינען אויך אַ אידישלאַכער ענין, ווייל אין אירופּעלייט זיינען זיי־ער צוזעהן, ווען זיי האָבן כאַטש א גענוגה צייגעלע מיידך, און ווייל די אי־דישע שטאָם נראָבוויץ אין אמאָל גע־ווען כארוטס מיט אירע ציגן.

* * *

ווען דו וועלסט האָבן דיך דערוואוסט, אז נאַנדי וועט פאָרן קיין לאָנדאָן צו דער קאָנפערענץ, האָסט דו זיך די ערשט־טע זאַך געשטעלט די פראַגע: און וואָס מכח הויזן?

סאָ־אין אזוי: היות ווי דער אינדי־שער נביא אין במחיצה הויזנלאַז, איז די פראַגע, צי וועט עס דערשיינען אין זיין גאַנצער הויזנלאַזיקייט אין די לאָנדאָנער סאַלאָנען, אדער אין וועט בדעכן זיין טראַדיציע אין וועט פאָר־ביינען זיין שטיקל געוואַנט אויף אַ־לעדן מיט א לייטשער פאַר תחתון נים?

און אז יאָ, איז מיט וועלכע? וועלן דאָס זיין די אריסטאָקראַטישע ניקשס־טאָרן אין באַלשעוויסטישע מיניס־דערשיינונג אי־כ קענינלאַכן הויף? אדער א פאַר נעשטרייפטע הויזן וואָס ביי־שטיש ענינען טראָגן מיט זייערע „פּוד דרעס" ביי פאַראַרגע נעלענדאַ־טען, אין ביי הויליאָנקעס מיט זייערע נערכטע? אדער א פשוט׳ע פאַר פּרוידערן, ווי נעוויזנלאַכע שטערבלאַכע טראָגן? אדער פּרידשאַכע הויזן, ווי די דאַמען טראָגן בעוונותינו הרבים? אדער נאָך א פאַר אוודאי מכנסים, וואָס מיר, אידן, זיינען זייערע הייפּס צושטעלערן — פאַר די גויים?

* * *

האָבן דאָקטוירים געשריבן לאַנגע אפּהאַנדלונגען וועגן דעם ענין, דער־ווייזנדיק, אז דער לאָנדאָנער קריטיק אין נים צוגעפאַסט צו קיין מכנסים־לאַזיקייט.

און מאַראַלישן: האָבן די פראַגע ברייט באַהאַנדלט פון דער אומטאַר־לישער ע...

און עקאָנאָמיסטן האָבן געשריבן דיי־דערשאַציעס וועגן דער ווירטשאַפט פון נאַכרים הויזנלאַזיקייט אויף דעם עקאָ־נאָמישן סיסטעם פון דער ווייוויליזירט־טער וועלט.

און מאַרינסטן האָבן אנגעהייבן צור־טראַכטן די ניע הויזנלאַזע מאָראַל, וואָס וועלן געשאַפן ווערן ווי א רעזולט־טאַט פון נאַנדיס דערשיינונג אין לאָנ־דאָן מיעפיער אין דעם דאָזיקן קריי־דונגס אַרטיקל.

און אלגעמאַרב הענדלער האָבן זיך צוגעגרייט צו א גרויסן מסחר מיט אל־טע הויזן; און אויף די מעקסטיל און הויזן אַבריקאַנטן האָבן די הויט גע־ציטערט.

דעם נרעסטן שנוים האָבן אבער גע־האַט אונזערע ברידער, פעליעטאָניסטן און צייטשריפטן בכלל, — אזא סענ־סאַציאָנעלע און פיקאַנטע טעמע האָבן מיד שוין לאַנג נים געהאַט!

* * *

אזוי זיי אזוי, אבער נאַנדיס פּלוצלי־דיקער באַשלוס נים צו פאָרן וועט באַ־רוגן א סך מענשן פון פרנסה און וועט פאַרנרעטערן די דייטן פון די אַרבעטס־לאָזע, — וואָס אין, מיט אין וואָרט, נים נוטן די אַרבעטסלאָזיקייט אין שוין אזוי אויך נרויס.

אמת, זיין נים פאָרן און די לייזונג וואָס דאָס וואָלט געבראַכט צו דער הויזן און ציגן פאַרבלעבן אין פאַר זיך אַליין א טעמע, ווי ס׳אין איצט פאַר מיר.

אבער לאַנג קאָן מען דאָך וועגן דעם נים שרייבן אין נים דיידן, — ווען ער פאָרט יאָ, וואָלט עס אונז נעגעבן אַן אומדערשעפּאַכן קוואַל מיט.

אבער אפשר, ווען מען טוט אים שטאַרק א בעט, פאָרט ער יאָ?

יאָ, הען איך שרייב די שורות זע איך א ידיעה אין צייטונג, אז ער קאָן נאָך ענדערן זיין באַשלוס און יאָ פאָרן, קיין שלעכטער מענש איז ער דאָך נים!

מערב קאַנאַדע מאַכט ווידער דורך הייסן טאָג

נאָך איינעם פון די הייסטע טעג פון׳ם זומער האָט מערב קאַנאַדע דורכ־נעמאַכט נעכטן, מיט א טעמפּעראַטור פון 93 אין ווינניפּעג און מוס־דזשאָ, און 92 אין ווייניפּעג און אין מעדיסין־האָט.

די היץ כוואַליע האָט פאַרכאַפּט אויך אנדערע טיילן פון דער דאָמיניאָן, און די איסט האָט נעהאַט א דורכשניטלאַ־כע טעמפּעראַטור פון 80. אפילו דאָ־סאָ, אין יוקאָן, און אקלאַוויק, אויפ׳ן אַרקטישן אָקעאַן, האָבן פאַרצייכנט א טעמפּעראַטור פון 70.

די נאַכט איז דאָ אויך געווען א נאַנץ וואַרמיקע, אבער דער פריטאָכדיק אין נע־ווען אבסאָל קילער און וואַלקנדיק, כאָטש דער וועטער נביא זאָגט פאַר־אויס נאָך א הייסן טאָג.

—(::)—

מאָרגן פּיקניק פון בית יתומים אין קילדאָנאַן פּאַרק

אויף דער לעצטער פאַרוואַלטונג פון דער לוידים סאַסייטי פון בית־יתומים אין באַשלאָסן געווארן צו אַראַנזשירן א פּיקניק פאַר די קינדער פון בית־יתומים. דער פּיקניק וועט פאָרקומען מאָרגן, דינסטאָג, 2 אויינגער נ.מ.

ביים פּיקניק וועט מען אויבערגעבן די פּרײַזן צו די קינדער וועלכע האָבן זיך אויסגעצייכנט אין העברעאישן לי־מוד.

לויפט פאַסט באַדינונג געשניטן אין מזרח און מערב קאַנאַדע

אטאַוואַ, אָנט., אווג. 17. — אין די אינטערעסן פון עקאָנאָמיע האָט די רע־גירונג שטאַרק געשניטן די לויפט־פאַסט באַדינונג אין מזרח און אין מערב. קאַ־נאַדע. צווישן אנדערע, איז די סאַס־קאַטון און נאָרט־בעטלפאָרד לינינ אויסגעגעבן געווארן.

די לויפט־לינינ פון טאָראָנטאָ, דורך דער פאַרמיטלונג פון די שטאָטן, קיין ווינניפּעג, פאַרבלייבט אין קראַפט, און אין מאָנטרעאָל, דורך בעטלפאָרד ווערן איצט אויסגע־שניטן פון׳ם מאָרגן.

די לויפט־לינינ פון טאָראָנטאָ, דורך אינטערמעדיאַט פּאָינטס, ווערן אויסגע־שניטן פון׳ם מאָרגן.

דער אַרויסגעבער באַהויפּטעט, אז די רעגלעמענטן אויסגאַבן פון דער צייט־טונג זאָלן אפשר דערשיינען דורך דער וואָך אין אנדערע דרוקערייען.

דרוקערייען פון מאָנטרעאָלער אַנטיסעמיטישע בלעטלאַך פאַרניכטעט פון פייער

אַרויסגעבער באַהויפּטעט, אז ס׳איז די אַרבעט פון אונ־טערצינדער, וואָס האָבן פריער צעשעדיקט די דרוקערייען

מאָנטרעאָל, קוועב., אווג. 17. — דיי צוויי־שטאָבקיק דרוקערייען, וואו עס ווייי־נען אַרויסגעגעבן זיינען פאַרנינען אַנטי־סעמיטישע פראַנצויזישע וועכנטלאַ־כע בלעטלאַך "לע מיראָר", "לע נאַנלאַ" און "לע שאַטאָ", אין פאַרניכטעט גע־וואָרן פון פייער נעכטן פרי.

אויף דער פאַדערונג פון זש. אַרקאַן, איינגעטיגט פון די בלעטלאַך און דער רעדאַקטאָר פון׳ם "מיראָר", האָט די פּאָליציי אנגעפאַנגען אין אויספאַרשונג פון די אורזאַכן און דער שריפט.

לויט די באַריכטן וואָס די פּאָליציי האָט פון אים געקראָגן, איז מען פריער אין דער נעביידע אריינגעריסן דורך דער הינטער־טיר און מען האָט אנגע־מאַכט א חורבן אין דער נעביידע. אַכט פּרעס־מאַשינען און פיר לייטאַפּס.

דער חשבון איז, אז באַלד ווי שפּיין קאַרטלאַך וועלן אפּגעשאַפן ווערן און ברויט וועט פאַרקויפט ווערן פריי, וועט דער קאַנאַדישער תּבואה עקספּאָרט שטאַרק פאַלן, וואָס וועט פאַרגרעסערן די אַנפראַגע אויף אַמעריקאַנער און קאַנאַדער וויץ. דער בערלינער באַריכט לויטעט אַזאַ אויף, אַז די טריקעניש אין רוסלאַנד, איינשליסלדיק דעם "שוואַרצן פאַס" (דער פּרוכטבאַרסטער שטח פון לאַנד צווישן דנעפּער און וואָלגע), האָט שטאַרק פאַרערגערט די געראַטע־נעוואָרן, און די פאַסט פאַרבינדונג צווישן טאָראָנטאָ און מאָנטרעאָל, דורך דער וויינטער צום מזרח, וועט זיין דורך דער באַן.

דערציילט מר. אַרקאַן, זיינען צעשטע־טערט נעוואָרן מיט א האַמער, און אויף אנדערע מאַשינען זיינען פאַרניכטעט נעוואָרן. דעם זאָן פון דער קומעדיקער אויסגאַבע "לע נאַנלאַ" איז צעוואָרן אין "לע שאַטאָ", אין פאַרניכטעט גע־וואָרן פון פייער נעכטן פרי.

אויף דער פאַדערונג פון זש. אַרקאַן, איינגעטיגט פון די בלעטלאַך און דער רעדאַקטאָר פון׳ם "מיראָר", האָט די פּאָליציי אנגעפאַנגען אין אויספאַרשונג פון די אורזאַכן און דער שריפט.

לויט די באַריכטן וואָס די פּאָליציי האָט פון אים געקראָגן, איז מען פריער אין דער נעביידע אריינגעריסן דורך דער הינטער־טיר און מען האָט אנגע־מאַכט א חורבן אין דער נעביידע. אַכט פּרעס־מאַשינען און פיר לייטאַפּס.

פאַרמער געפינט סקע־לעט פון פרוי שניידע־דיק היי

הערי סייבל, א פאַרמער אין׳ם דיס־טריקט פון מאַרש, ביי דעוויילס קריק, צפון פון סעלקירק, מאַנ., האָט שניידע־דיק היי, פרייטאָג נאָכמיטאָג, געפונען א סקעלעט פון א פרוי. דער פאַרמער האָט אין דעם דיסטריקט ניט געשניטן קיין היי עטלאַכע יאָר.

די פּראָווינציעלע פּאָליציי מאַכט איצט אויספאַרשונג וועגן דעם פאַל און זי וועט פּרואוון פעסטשטעלן ווער די פרוי איז.

א סעט פאַלשע צייגן, א גאָלדענער רינגל און א טייל פון א שנירל קאָראַלן זיינען געפונען געווארן אַרום אירע בייגער.

אַלע מאַניטאָבער שולן וועלן זיין אָפן

די מייסטע שולן פון מאַניטאָבאַ וועלן זיך עפענען מאָרגן, אווג. 18טן, פאַר א רעגלעמענטן 10־חדשים׳דיק לערן יאָר, האָט דאָס. א. האַוואַי, פּראָ־וינציעלער בילדונגס מיניסטער, אנאָ־סירט שבת. איינציק שולן, באַזונדערס אין די אויסלענדישע יישובים, וועלן דיך עפענען ערשט טעפּט. 1טן, אבער קיין שול וועט נים פאַרבלייבן געשלאָסן, גלייכט דער מיניסטער, נים נעקוקט אויף דער שווערער לאַגע פון די דאָר־פיש מוניציפּאַליטעטן.

די שטאָטעקע שולן וועלן זיך עפענען דינסטאָג סעפּטעמבער 1טן.

באַריכט וועגן אָפּשאַפונג פון שפּיין קאַרטלאַך אין סאָוועט רוסלאַנד ווירקט אויף ווייץ־פּרייזן

דער באַריכט פון בערלין וועגן דעם, אז יאָזעף סטאַלין פאָנט אָפּצושאַפן דעם סיסטעם פון שפּיין־קאַרטלאַך אין סאָוועט פאַרבאַנד, האָט געווירקט אויפ׳ן ווייץ מאַרק אין שיקאַגאָ לעצטן שבת. אויפהויבנדיק דעם פּרייז פון ווייץ אויף א סענט אויפ׳ן בושל.

דער חשבון איז, אז באַלד ווי שפּיין קאַרטלאַך וועלן אָפּגעשאַפן ווערן און ברויט וועט פאַרקויפט ווערן פריי, וועט דער סאָוועטישער תּבואה עקספּאָרט שטאַרק פאַלן, וואָס וועט פאַרגרעסערן די אַנפראַגע אויף אַמעריקאַנער ווייץ. דער בערלינער באַריכט לויטעט אַזאַ אויף, אַז די טריקעניש אין רוסלאַנד, איינשליסלדיק דעם "שוואַרצן פאַס" (דער פּרוכטבאַרסטער שטח פון לאַנד צווישן דנעפּער און וואָלגע), האָט שטאַרק פאַרערגערט די געראַטע־נעוואָרן.

דער גרויסער אידישער דיכטער, מ. ה. א. געווינען ערשטע בייסבאָל טשעמפּיאָנשיפּ גיים

די י. מ. ה. א. בייסבאָל טיים האָט געשלאָגן די "יונידאָס" אין פריי־טאָגדיקער גיים פאַר דער צווייטער סעריע טשעמפּיאָנשיפּ פון מאַניטאָ־באַ, מיט 8 צו 7. די גיים אין נע־ווען איינע פון די אינטערעסאַנטסטע פון׳ם סעזאָן, און ביידע צדדים האָבן אַרויסגעגעבן גרויס בריוו׳שאַפט.

די צווייטע גיים וועט געשפּילט ווער־דן צווישן די צוויי טימס מאָרגן (דינסטאָג) און, זאָלן די י. מ. ה. א. זיי נעווינען, דאַן וועלן זיי אויטאָמאַ־טיש די שפּילער אין׳ם טשעמפּיאָנ־שיפּ קאַמף מיט די "נייטיוו סאָנס"! וועלן די "יונידאָס" געווינען, דאַן וועט נאָך א דריטע, אַנטשלאָסענע גיים געשפּילט ווערן.

ליטווישע אידן פאָרן קיין בירא־בידזשאַן

וועלן מער ניט קאָנען קומען צוריק קיין ליטע

(ספּעציעלע טעלעגראַמע צו "דאָס אידישע וואָרט" פון "איטא")

קאָוונע, אווג. 17 (איטא). — די ערשטע גרופּע אידישע בעל־מלאכה׳ס, דערקויפט פון ליטע פאַר איבערוואנ־דערונג קיין בירא־בידזשאַן דורך פּ. ראַשעקע, אין נאָמען פון סאָוועטשן „אָרט", איז אָפּגעפאָרן פון דאָנען קיין בוריאַ, אין סיבירן.

די ליטווישע רעגירונג האָט זיי גע־נעבן דיי דערלויבעניש אַרויסצופאָרן, אבער מיט׳ן תּנאי, אַז זיי זאָלן אויס־נעבן זייער ליטווישע בירגערשאַפט. זיי וועלן אזוי מער ניט קאָנען קומען צו־ריק קיין ליטע.

—(::)—

א לעבעדיק בילד אין פאַלאַס

דער מוטער פאַראיין ביי דער אר. רינג פריידיטיי טעפּאַל שול, פירט דורך א לעבעדיק בילד דעם פערטן אקטאָבער. פריינטלאַכע אַרגאַניזאַציעס זיינען געבעטן פריי צו האַלטן דעם דאַטום.

"הצפירה" שטעלט אָפּ אויסגאַבע

וואַרשע, אווג. 17 (איטא): — די העברייאישע צייטונג "הצפירה" האָט אָפּגעשטעלט איר אויסגאַבע, צוליב פּר־נאַנזיעלע שוועריקייטן.

אַלע מאַניטאָבער שולן וועלן זיין אָפן

די מייסטע שולן פון מאַניטאָבאַ וועלן זיך עפענען מאָרגן, אווג. 18טן, פאַר א רעגלעמענטן 10־חדשים׳דיק לערן יאָר, האָט דאָס. א. האַוואַי, פּראָ־וינציעלער בילדונגס מיניסטער, אנאָ־סירט שבת. איינציק שולן, באַזונדערס אין די אויסלענדישע יישובים, וועלן דיך עפענען ערשט טעפּט. 1טן, אבער קיין שול וועט נים פאַרבלייבן געשלאָסן, גלייכט דער מיניסטער, נים נעקוקט אויף דער שווערער לאַגע פון די דאָר־פיש מוניציפּאַליטעטן.

די שטאָטעקע שולן וועלן זיך עפענען דינסטאָג סעפּטעמבער 1טן.

פאַלשע דאָלאַר באַנקנאָטן פאַרשפּרייט אין ירושלים

ירושלים, אווג. 17 (איטא). — פאַל־שע אַמעריקאַנער צען דאָלאַר אין פּוס־ציק דאָלאַר באַנקנאָטן זיינען איצט פאַרשפּרייט אין ירושלים, לויט א דער־קלערונג וואָס דער היגער פּאָליציי דער־מעמענט האָט אַרויסגעגעבן. די פאַר־ליצייז האָלט אז די גרויסע צאָל דאָלאַר באַנקנאָטן זיינען געקומען פון עגיפּטן.

—(::)—

נייער געזעץ וועגן לאַנד איינ־קויף אין פאַלעסטינע

ירושלים, אווג. 17 (איטא). — א געזעץ וועגן לאַנד איינקויף אין פאַ־לעסטינע וואָס איז איינע פון א רייע געזעצן וואָס וועלן איינגעפירט ווערן, כדי צו באַגרעניצן דעם לאַנד קויף, וועט פאַרעפנטלאַכט ווערן דעם 20טן אויגוסט, לויט ווי די "איטא" האָט זיך דאָ דערוואוסט. אין דעם זעלבן טאָג וועט אויך אָנקומען קיין פאַלעסטינע דער דירעקטאָר פון דעם פאַלעסטינע אנטוויקלונגס פּלאַן, לואי פרענטש.

—(::)—

אַגענטור וויל סאַכער זאָל זיין אידישער ראַטגעבער צום דיר־עקטאָר פון פאַלעסטינער אנטוויקלונגס פּלאַן

לאָנדאָן, אווג. 17 (איטאַ). — די עק־זעקוטיווע פון דער אידישער אַגענטור וויל, אז הערי סאַכער, דער געוועזענער מיטגליד פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע אַרויסגעגעבן גרויס בריוו׳שאַפט.

מאַדאַם יאַנג איז א פּראָמינענטע פירערין פון דער סאָציאַליסטישער פאַר־טיי אין דאָלאַנד. זי אַחראַנטיר דעם פּלאַן אין דעם האַלעדנישן סאָציאַליס־טישן פירער מ. נערהאַרד וועלכער האָט זיך צוריקגעצויגן פון פאַראַלאַנטן.

—(::)—

ניי־יאָרק אידישע יוגנט אָרגאַניזאַציע

ניי־יאָרק, אווג. 17. — אַ נייע אידישע יוגנט אָרגאַניזאַציע, אַ־לס׳ן אַ־מעריקאַנער יוגנט אָרגאַניזאַ־ציע, איז אין דער שטאָט אויפגעשטאַנען. דער צוועק פון דער אָרגאַניזאַציע איז, אַ־לס׳ן אַ־מעריקאַנער יוגנט אָרגאַניזאַ־ציע